JERNEJ SEVER in NINA KOKELJ

VARUHI ŽIVLJENJA

Ocean

Ocean

JERNEJ SEVER in NINA KOKELJ

VARUHI ŽIVLJENJA

Vida
založba

Zoji, Luki, Tanji.
In Ninim nečakom.

KAZALO

PRVI DEL: POTOVANJE

MORSKI ROJSTNI DAN 13
ODLOČITEV 21
ODPRAVA V DALJNE KRAJE 25
POT DO NARODNEGA PARKA SEVERNEGA VIŠAVJA 29
NESREČA 37
NOČ OB OSAMLJENEM JEZERU 51

DRUGI DEL: PRIJATELJI IZ PRETEKLOSTI

GOZDOGLED 63
VEČER PRI GOZDOGLEDU 77
PIANISTKA HELENA 85
VETRNA ELEKTRARNA 95

TRETJI DEL: MESTO TISOČERIH VRTOV

ČUDOVITO MESTO 107
PAVILJON SKRIVNOST SVETA 119
PAVILJON GIBA IN SVOBODE 125

ČETRTI DEL: PREIZKUŠNJA

PAVILJON PREIZKUŠNJE 133
SPREJEM V MESTNI HIŠI 153
ZAKLJUČEK FESTIVALA 157
OKNO V VESOLJE 161
EPILOG 169

PRVI DEL:
POTOVANJE

MORSKI ROJSTNI DAN

Rju in Lina sta nekega jutra, ko je sonce že močno sijalo, na plažo nosila ležalne podloge, papirnate krožničke, lesene vilice in velike torbe, polne žog, loparjev in drugih športnih pripomočkov. Oba sta komaj čakala na ta dan. In na prijatelje, s katerimi se bosta igrala. Poletje je puhtelo v prijaznih morskih sapicah.

»Boš lahko, Lina?« je Rju vprašal sestro. Bila je polno otovorjena in sam prav tako.

»Bom, bom. Ni problema.«

»Še malo in sva tam ...« je Rju odločno stopal pred Lino in ji kazal pot med majhnimi skalami.

Bolj ko sta se bližala odmaknjenemu zalivu, bolj sta bila neučakana. Tam ju je obiskoval prav poseben prijatelj. Skrivnost, ki sta jo poznala samo njuna starša. In prav ta dan sta jo želela razkriti tudi drugim otrokom.

»Je že prišel?« je Lina neučakano vprašala Rjuja, še preden mu je uspelo preplezati zadnje skale, od koder se je razprostrl pogled na zaliv.

»Ni ga še,« je razočarano odvrnil Rju.

Raztovorila sta prtljago, sedla na kamenčke pod borovec in se spominjala trenutkov, ko sta spoznala čisto pravega delfina in so postali prijatelji. Nekega dne, ko sta se s starši igrala na obali, se je nenadoma pojavil v zalivu. Zibal se je na valovih in igraje skakal iz vode. Ko ju je zagledal, je začel izvajati akrobacije in vragolije in se razposajeno oglašati v svojem delfinjem jeziku, kot da ju vabi k sebi.

Rju in Lina sta bila takrat precej mlajša in še ne prav dobra plavalca. Delfin pa je bil velik in močan. V vodi se je gibal lahkotno kot sokol selec v zraku. Plaval je tako hitro, da ga niti takrat, ko sta tekla po obali, nista mogla dohajati. Nekega dne pa je priplaval čisto do njiju. Vabil ju je v vodo in čakal. Čez čas se je Rju opogumil, se mu približal in se ga dotaknil. Kmalu mu je sledila še Lina. Delfin je nekaj časa miroval, ko pa je začutil, da sta se otroka že popolnoma sprostila, se je iznenada navihano oglasil in hitro odplaval stran. Otroka sta pozabila na strah in zaplavala za njim.

Oče Tatsu in mama Tanis sta ju spremljala z obale, vendar sta ju pustila sama. Kot da bi delfinu popolnoma zaupala. Tako so se začeli skupaj igrati. Potapljali so se in plavali. Včasih jima je delfin celo dovolil, da sta se prijela za njegovo hrbtno plavut. Potem ju je po zalivu vlekel tako hitro kot kakšen vodni skuter. Poleti se je vsak dan vračal v zaliv. Pozimi, ko je morje postalo hladnejše, pa je za nekaj mesecev izginil. Ko ga ni bilo, sta Lina in Rju prebirala knjige o delfinih, da bi ga bolje spoznala. Vedela sta, da so zelo radovedni, da pogosto pomagajo ljudem, če jim v morju preti nevarnost, da imajo radi otroke in da se med seboj sporazumevajo podobno kot ljudje. Vedela sta tudi, da se včasih kakšen delfin ujame v ribiško mrežo in pogine, ker ne more dihati.

Lina in Rju sta odraščala z delfinom in z njim preživela čudovita leta. Lina je zrasla v sloko desetletnico, ki je nosila fantovske kratke hlače. Do ramen pristriženi lasje so ji malo neurejeno padali na čelo in zakrivali temne, skrivnostne oči. Za nagajivo otroškostjo je skrivala odločnost, ki jo lahko začutiš, tako kot veter ali morje.

»Misliš, da jim bo najin morski prijatelj všeč?« se je Lina ozrla k Rjuju.

»Gotovo. Komu pa delfini niso všeč?«

»Ribičem,« je žalostno odvrnila Lina.

Rju je ravno dopolnil dvanajsti rojstni dan. Na zabavo je povabil nekaj prijateljev, ki jim je najbolj zaupal: Tiborja, Martina, Nejca, Zojo in Luko. Rju je bil za glavo večji od Line. Ker pa sta bila z Lino podobno oblečena in sta imela podobno razkuštrane lase, sta bila od daleč videti kot mlajši in starejši brat. Čeprav sta si bila po videzu podobna, sta se tudi precej razlikovala.

Linine misli so bile podobne mirnemu globokemu jezeru, Rjujeve pa razburkanemu oceanu. Lina je z mirno odločnostjo pogosto brez težav dosegla, kar je želela. Rju pa je bil precej bolj nemiren, lahko je bil zelo vesel, pa tudi zelo žalosten. In včasih si je sam postavljal ovire, čeprav jih v resnici sploh ni bilo. Imel pa je zelo dober spomin in pogosto je opazil stvari, ki jih drugi niso.

»Rju, kaj si želiš za darilo?« se je oglasila Lina.

»Novo kamero z močnim optičnim zumom, da bova snemala živali,« ji je brez pomisleka odvrnil Rju.

Lina je veselo vzkliknila.

»Jaaaa! Mi jo boš posodil?«

»Veš, da bom,« jo je pokroviteljsko pogledal Rju.

V daljavi sta se pojavila Tanis in Tatsu. V rokah sta nosila domačo limonado in velikansko čokoladno torto. Ko sta vse skupaj odložila v senco visokih in košatih borovcev, sta se objela okrog pasu in se bežno poljubila.

Lina se je obrnila k bratcu in nagajivo izjavila.

»Zaljubljena sta.«

Rjuju je bilo malce neprijetno, zato se je namrdnil.

»Se tudi delfini poljubljajo?« je zanimalo Lino.

»Prepričan sem, da se ne,« ji je odrezavo odvrnil Rju.

»Če se ne poljubljajo, se pa gotovo noskajo,« se je zahihitala Lina, ko je opazila Rjujevo zadrego.

Mami in očetu so sledili povabljeni otroci. Rjuju so prinesli darila, vsi po vrsti so mu voščili in skupaj zapeli rojstnodnevno pesem. Potem so stekli po plaži. Podili so se po obali. Se kopali. Potapljali. Igrali nogomet in med dvema ognjema. Jutro je bilo lepo in polno otroškega smeha.

Sonce je bilo že visoko na nebu, ko je Lina opazila, da se Rju ozira po morju.

»Kdaj bo prišel?« ga je previdno vprašala.

»Prišel bo, vedno pride,« je Rju poskušal prikriti razočaranje in preusmeriti svoje misli. »Pridi, prijatelji naju čakajo!« je pomignil Lini.

Mogoče je preveč hrupno, je Lina pomislila sama pri sebi. Zaradi zanimivih iger pa je njena otožnost hitro izginila. Tanis in Tatsu sta se po jutranjem plavanju umaknila v senco, vzela vsak svojo knjigo in brala. Dan je bil dolg in prijazen, z nakodranimi oblaki na nebu, s penečimi se valovi morja, s peščenimi sanjami otrok, ki so si želeli

nekaj postati. To je bil čisto pravi morski rojstni dan. Sonce se je začelo spuščati proti obzorju in otroci so počasi odšli domov. Ob prvem blesku sončnega zahoda je družina ostala sama na obali.

Tanis se je nasmehnila Rjuju in mu rekla:

»No, zdaj pa še najino darilo. Z najlepšimi željami.«

Izročila mu je velik zavitek. Rju ga je spoštljivo sprejel in ga začel previdno odvijati, dokler se niso pokazali prvi delčki skrivnostnega darila. Knjiga z usnjenimi platnicami in mogočnim zmajem na naslovnici.

»Uuuuuauuuu! Hvala! Je to … je to res tista slavna stara knjiga, o kateri sta nama tolikokrat pripovedovala? Tista, ki naj bi bila nekaj časa celo izgubljena?«

»To je ta knjiga,« se je zasmejala mama.

»Rju, veš, te knjige ni mogoče kupiti. Ne da se je izposoditi v knjižnici. Ne da se je brati na tablici,« je dodal oče.

»Pazil bom nanjo,« je prepričljivo dejal Rju in knjigo ponosno stisnil k sebi.

Lina je zrla po morski gladini.

»Zakaj ni prišel?« je tiho vprašala.

Rju, mama in oče so jo slišali, vendar nihče ni rekel ničesar. Oranžno sonce je padlo v morje.

Zvečer sta otroka legla v mehko posteljo. Njuna soba je bila prostorna, po sredini ločena z visokim regalom, polnim knjig. Skozi veliko stekleno steno je bilo videti krošnje bližnjih dreves, ki so obdajala hišo. Dvojno steklo velikega okna je bilo napolnjeno s posebnim plinom, ki je omogočal zelo dobro izolacijo in prilagodljivo zatemnitev. V njuni sobi je bila zato vedno prijetna temperatura, njihova hiša pa zaradi tega posebnega stekla ni potrebovala zaves ali žaluzij.

Rju in Lina sta včasih zjutraj še iz tople postelje opazovala ptice, ki so gnezdile v bližnjih krošnjah, ali pa srne, ki so se pogosto pasle na vrtu pod njuno sobo.

Lini so v njenem delu sobe družbo delali plakati različnih živali, ki jih je nalepila na steno. Ob postelji je imela nekaj odprtih pustolovskih in fantazijskih knjig. V kotu je stala njena električna kitara z ojačevalnikom, nad njo pa je visel lestenec iz pisanih morskih kamenčkov, ki sta jih pobarvali z mamo.

Rjujeva postelja je bila na drugi strani sobe. Na nizkih omarah so bili razstavljeni roboti in stroji iz lego kock, vetrna turbina in male sončne celice, ki so polnile baterije njegovih igrač. Nad posteljo je imel obešen model motornega jadralnega letala s kamero. Na nočni omarici je počivalo darilo, ki ga je dobil za rojstni dan. Stara knjiga z usnjenimi platnicami. Knjiga o zmajih.

»Rju, o čem govori ta tvoja knjiga?« je Lina prekinila tišino.

Rju se je za nekaj trenutkov globoko zamislil.

»Piše, da zmaji živijo.«

»Je res, da pomagajo živalim?«

»Res.«

»In niso strašni?«

»Močni so, strašni pa ne, nikoli ne ranijo šibkejših.«

»Rada bi jih videla,« je napol v snu pogovor zaključila Lina.

Skozi okno so zasvetile zvezde. Lina je hitro zaspala, Rju pa se je še dolgo nemirno premetaval po postelji. Bal se je, da se je njunemu delfinu kaj zgodilo. Tako zelo rad bi rešil vse delfine na svetu.

ODLOČITEV

Nekaj dni zatem sta Tanis in Tatsu sedela na leseni terasi pred hišo. Po cesti za njihovo hišo, ki se je vila skozi gozd, je sem in tja skoraj neslišno pripeljal električni avtomobil. Rahel topel veter je raznašal vonj po morju. Kak kilometer stran so stale prve hiše mesta, v katerem so zatemnili mestno razsvetljavo, da bi manj škodovali naravi. Mestna svetloba se je nevsiljivo utapljala v temni noči. Tanis je pestovala muco Miko. Ob kozarčku vina sta se s Tatsujem pogovarjala in zrla na morje, ki se je bleščalo v večerni svetlobi.

»Že spita?« je Tanis vprašala moža.

»Spita. Bliskovito ju je zmanjkalo.«

»Delfina že nekaj dni ni v zaliv. To je zelo nenavadno. V novicah sta zasledila, da se je eden ujel v ribiške mreže. Misliš, da je bil to njun delfinji prijatelj?« je nadaljevala Tanis.

Tatsu je gledal v daljavo. Morje je bilo tiho. Življenje in smrt sta se v njem pretakala v neustavljivem počasnem ritmu. Tako kot dan in noč. Samo del brezčasnega in neizmernega vesolja.

»Ne vem. Upam, da ne,« je odvrnil.

»Tako rada ga imata. Vsak dan zreta na morje. Lina pa kar naprej sprašuje, kdaj bo prišel.«

»Rjuju sem poskušal razložiti, da je mogoče v našem zalivu zmanjkalo rib in je odplaval drugam,« jo je želel pomiriti Tatsu.

Vstal je, se pretegnil in jo povabil:

»Pridi, greva na sprehod ob obali. Ko se sprehajam, lažje razmišljam.«

Tanis je prijela ponujeno roko. Njeni elegantni dolgi prsti so se prepletli z njegovo toplo in mehko dlanjo. Njun dotik je še vedno lahko ustavil čas. Tako kot takrat, ko sta bila še mlada. Rahlo valovanje je za njima sproti brisalo stopinje, ki sta jih puščala v mehkem pesku.

»Mislim, da sta se od delfina veliko naučila. Tega jima midva ne bi mogla dati. Tudi njuna otožnost, ker ni prišel, je pomemben del te izkušnje,« je začel Tatsu.

Tanis je gledala pesek, ki je polzel mimo njenih stopal.

»Delfin jima je pomagal prebuditi tisti pozabljeni glas v nas, na katerega v vsakdanjem življenju tako zlahka pozabimo. Milijoni let so nas oblikovali v bitja narave. Brez bolečine, žalosti, dotika in sreče lahko hitro pozabimo, kdo smo v resnici.«

»Ko se zgodi nekaj bolečega, te žalost lahko predrami, da narediš korak naprej. Če le v sebi najdeš dovolj moči,« ji je pritrdil Tatsu.

»Ampak kako jima lahko midva pomagava?«

»Rešitve morata poiskati sama. Midva jima lahko nudiva samo varen dom, kjer bosta razvijala svoje sposobnosti. In mogoče se bo v njuni krvi prebudil tisti posebni duh. Preteklost, ki nikoli ni bila popolnoma pozabljena.«

Tatsujeve oči so se zalesketale na prav poseben način. Bile so temne in nepremične, a hkrati prijetne, mehke in čarobne. Še vedno sta se držala za roke. Vonj morja se je prepletal z borovci, ki so se ponekod spuščali skoraj do obale. Med mivko so se začeli pojavljati gladki balvani, v ozadju pa skale, pod katerimi se je nabirala morska pena. Tanis in Tatsu sta obstala in se zlila s poletnim večerom, v katerem je že zamigetalo pričakovanje, spomin in upanje na prihod nekega drugega časa.